

Politieke Markt

Vergadering van 6 februari 2024
Beleid en Uitvoering - Team Samenleving

Aanpassing verordening Jeugdhulp Steenwijkerland

Auteur

Regina Bakker

Overlegd met

Annemieke Jansen, Inge van der Poel, Joke Wierbos

Portefeuillehouder

Trijn Jongman

Samenvatting

Op 19 september 2023 heeft de gemeenteraad de Verordening Jeugdhulp Steenwijkerland gewijzigd door artikel 12a aan de Verordening toe te voegen ("Bestrijding oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik"). Met deze bepaling in de verordening als grondslag kan de gemeente Steenwijkerland voor het toezicht op de rechtmatigheid van de Jeugdwet een toezichthouder aanwijzen: cliënten worden beschermd tegen tekortschietende ondersteuning door fouten en fraude bij zorgaanbieders.

Met de voorgestelde aanpassing in de verordening (toevoeging van het woord "doelmatig") kan toezicht op een doelmatigere manier worden uitgevoerd. Het voorstel is om artikel 12a van de verordening aan te passen.

Beschrijving

Inleiding

Naar aanleiding van de vragen die zijn gesteld tijdens raadsvergadering op 19 september 2023 over de Verordening Jeugdhulp Steenwijkerland, is het voorstel om artikel 12a uit te breiden met bepalingen over het houden van toezicht op de naleving van doelmatige uitvoering van de Jeugdwet.

Doelmatige uitvoering van jeugdhulp

Doelmatige uitvoering van jeugdhulp betekent dat de jeugdhulp effectief, efficiënt en kwalitatief goed is. Artikel 4.1.1 van de Jeugdwet gaat over de kwaliteit jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen en noemt het 'verantwoorde hulp'. In lid 1 van dit artikel wordt dit als volgt verwoord: De jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling verlenen verantwoorde hulp, waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder.

De gemeente heeft geen wettelijke taak om toezicht te houden op doelmatige uitvoering van de jeugdhulp

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op naleving van de Jeugdwet en aanverwante regelgeving. Hierbij gaat het om toezicht op de kwaliteitseisen van gecertificeerde (jeugdhulp)instellingen, genoemd in de Jeugdwet en aanverwante regelgeving. Een gemeente heeft geen wettelijke taak om toezicht te houden op deze kwaliteitseisen. Wel kan de gemeente aanvullende kwaliteitseisen stellen, ook als het gaat om zorg gefinancierd door middel van een pgb (het persoonsgebonden budget). Het toezien op naleving van die aanvullende gemeentelijke kwaliteitseisen is aan de gemeente.

Naast inspecties die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op naleving van de Jeugdwet, heeft de gemeente zelf een verantwoordelijkheid ten aanzien van de kwaliteit van de jeugdhulp. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een (kwantitatief en kwalitatief) toereikend en passend aanbod van jeugdhulp en kinderschermingsmaatregelen.

Als daarbinnen wordt gekozen voor financiering door middel van een pgb, dient de gemeente te toetsen of de kwaliteit van zorg die wordt geleverd door middel van dit pgb van goede kwaliteit is. De gemeente houdt toezicht op de doelmatige uitvoering van de geboden jeugdhulp. Het houden van toezicht op de naleving van doelmatige uitvoering van de Jeugdwet, kan toegevoegd worden aan artikel 12a van de verordening.

Wijzigen Verordening Jeugdhulp

Wij hebben een bepaling in de verordening nodig als grondslag bij wijzigingen in de verordening. In de Jeugdwet is bepaald dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of pgb, en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet (artikel 2.9).

Gewenst resultaat

Tekortschietende doelmatige uitvoering van jeugdhulp bij zorgaanbieders voorkomen (door communicatie en dienstverlening) en vervolgens bestrijden (door controleren en sanctioneren) zodat verantwoorde hulp - veilig, doeltreffend, doelmatig en clientgericht - wordt verleend welke is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder.

Argumenten

1. In de Jeugdwet, artikel 2.9 sub d, is geregeld dat gemeenten in de verordening regels moeten stellen om misbruik en oneigenlijk gebruik te bestrijden: "Voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet".
2. In de huidige verordening ontbreekt de grondslag voor houden van toezicht op de naleving van de doelmatige uitvoering van de Jeugdwet. Daarom is het voorstel een aanvullende bepaling aan artikel 12a toe te voegen: 'Bestrijding oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik'.
3. In de huidige Verordening Jeugdhulp Steenwijkerland is een grondslag opgenomen voor het aanstellen van een toezichthouder rechtmatigheid. Deze kan het toezicht houden op de naleving van doelmatige uitvoering van de Jeugdwet en de verordening.
4. Gemeenten zijn op grond van de wet verantwoordelijk voor het feit dat een (kwantitatief en kwalitatief) toereikend en passend aanbod van jeugdhulp en kinderschermingsmaatregelen.
5. De gemeente is verantwoordelijk voor het leveren van doelmatige jeugdhulp, vooraf, tijdens en achteraf.

Kanttekeningen en risico's

1. Voor de uitvoering van het houden van toezicht op de naleving van doelmatige uitvoering van de Jeugdwet en de verordening dient rekening gehouden te worden met de afzonderlijke taken van de inspecties en de gemeente, waardoor ze afspraken moeten maken voor een optimale werkwijze.
2. De gemeente heeft geen wettelijke taak om toezicht te houden op kwaliteitseisen genoemd in de Jeugdwet en aanverwante regelingen. Het toezicht hierop ligt bij de inspecties.

Financiële toelichting

De huidige toezichthouder heeft een contract tot 1 januari 2024. Er is besloten om in afwachting van het beleidsplan toezicht en handhaving geen nieuwe toezichthouder aan te stellen.

Met het nog vast te stellen beleidsplan toezicht en handhaving sociaal domein breed, zal de omvang duidelijk worden voor de formatie handhaver die nodig is om de handhaving sociaal domein vorm te geven. De financiële consequentie wordt nader besproken in het beleidsplan toezicht en handhaving. Vooruitlopend daarop is alvast de bevoegdheid geregeld in de verordening (aanpassing verordening).

Communicatie en participatie

De Verordening Jeugdhulp wordt gepubliceerd in het digitale Gemeenteblad. In de krant en op de website wordt hiernaar verwezen. Zie voor het volledige artikel 12a de toegevoegde bijlage "Verordening Jeugdhulp Steenwijkerland, artikel 12a".

Uitvoering en planning

Na de vaststelling wordt de Verordening Jeugdhulp op de wettelijke voorgeschreven manier gepubliceerd en bekend gemaakt. De Verordening Jeugdhulp zal in werking treden daags na de bekendmaking in het Gemeenteblad.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

De Verordening Jeugdhulp Steenwijkerland te wijzigen door het opnemen van de aanvulling op artikel 12a: Bestrijding oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik.